EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.11.2020.
COM(2020) 746 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskoj politici europodručja

{SWD(2020) 276 final}

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskoj politici europodručja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 136. u vezi s člankom 121. stavkom 2.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika[1], a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža[2], a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) Zbog pandemije bolesti COVID-19 gospodarstvo europodručja potonulo je u naglu i snažnu recesiju u prvoj polovini 2020. te i dalje trpi zbog zdravstvene krize koja ne jenjava. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 uzrokovala je niz velikih udara na strani potražnje i ponude, koji su doveli do očekivanog pada BDP-a za 7,8 % u 2020. Predviđa se da će oporavak u 2021. biti sporiji od očekivanog, a veliki proizvodni jaz od približno –7,0 % potencijalnog BDP-a u 2020. neće se zatvoriti do kraja 2021. Gospodarski su izgledi vrlo neizvjesni zbog razvoja pandemije i promjena ponašanja gospodarskih subjekata. Brzo djelovanje na razini država članica i Unije, među ostalim u okviru paketa Next Generation EU (NGEU), znatno je pridonijelo ublažavanju nekih negativnih posljedica šoka i stabilizaciji tržišta. Snažno su pogođeni i privatna potrošnja i ulaganja, što je pak negativno utjecalo na cijene i plaće. Nakon sedam godina poboljšanja pogoršali su se i izgledi na tržištu rada. Međutim, povećanje nezaposlenosti ublaženo je uspješnom provedbom ambicioznih mjera u svim državama članicama, kao što su programi skraćenog radnog vremena i druge politike potpore s ciljem da se izbjegnu masovna otpuštanja i veliki gubici prihoda, te smanjenjem stope aktivnosti jer su obeshrabreni radnici napustili tržište rada, a smanjen je i ukupni broj radnih sati.

(2) Zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 povećavaju se gospodarske razlike među državama članicama europodručja. Te razlike posljedica su nekoliko čimbenika, a među ostalim: intenziteta i vremena početnog udara uzrokovanog bolešću COVID-19; relativne veličine i gospodarske važnosti sektora koje karakterizira bliski fizički

[1] SL L 209, 2.8.1997., str. 1.
[2] SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

kontakt (npr. turizam i ugostiteljstvo) i razlike u raspoloživom fiskalnom prostoru. Te razlike utječu na povjerenje, ulaganja i izglede za rast te na već postojeće regionalne razlike, koje bi se mogle pogoršati. Dugoročno gledajući aktualna kriza uzrokovana bolešću COVID-19 mogla bi imati trajne negativne posljedice na potencijalni rast i jaz prihoda zbog smanjenja ljudskog i fizičkog kapitala (materijalnog i nematerijalnog), a to bi pak moglo dovesti do još slabijeg rasta produktivnosti rada i dohodaka.

(3) Brza i odlučna reakcija Unije, među ostalim i u okviru instrumenta EU Next Generation EU, koji obuhvaća Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF), potaknula je povjerenje tržišta i pokazala jedinstvo država članica u koordiniranim naporima za ponovno pokretanje gospodarskog rasta i jačanje gospodarske i socijalne otpornosti. Vrlo brzo postignut je i dogovor o nizu novih instrumenata za Uniju i europodručje. Ti instrumenti već čine sigurnosnu mrežu za radnike (u okviru Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji – SURE)[3], poduzeća (u okviru programa Europske investicijske banke) i države članice u području stabilizacije troškova financiranja države, među ostalim u okviru instrumenta Europskog stabilizacijskog mehanizma za kriznu potporu zbog pandemije[4]. Unije je na krizu odgovorila i aktivacijom opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu te donošenjem privremenog okvira za upotrebu fleksibilnosti u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama[5]. Sredstva kohezijske politike preusmjerena su tamo gdje je to bilo najpotrebnije u okviru Investicijske inicijative plus kao odgovor na koronavirus (CRII i CRII+)[6].

(4) Provedba dobro osmišljenih politika u kontekstu NGEU-a i njegova glavnog instrumenta RRF-a pomoći će državama članicama da pokrenu reforme za poticanje rasta i povećaju razinu i kvalitetu ulaganja, što je u skladu s ciljevima otpornosti i usporednom zelenom i digitalnom tranzicijom. Na taj način trebalo bi se pridonijeti izgradnji ljudskog kapitala i poduprijeti uspješnu promjenu radnih mjesta, što će, uz fondove kohezijske politike, biti ključno za osiguravanje kohezije, poticanje produktivnosti i jačanje gospodarske i socijalne otpornosti. Izuzetno su bitni ciljevi rasta EU-a i nacionalni strukturni izazovi, uključujući one utvrđene u preporukama po državama članicama za 2019. i 2020. U Godišnjoj strategiji održivog rasta[7], kojom se promiču ti ciljevi, navodi se sedam vodećih inicijativa: 1. Energija, 2. Obnova, 3. Punjenje, 4. Povezivanje, 5. Modernizacija, 6. Ekspanzija i 7. Prekvalifikacija i usavršavanje. Te vodeće inicijative zajednički su izazovi koji zahtijevaju koordinirana ulaganja i reforme. Države članice trebale bi usmjeravati ulaganja, provoditi reforme i dodatno integrirati svoje vrijednosne lance u ta vodeća područja. Predloženom Uredbom o mehanizmu za oporavak i otpornost predviđa se, među ostalim, da planovi država članica europodručja za oporavak i otpornost budu usklađeni s izazovima i prioritetima utvrđenima u preporuci Vijeća o ekonomskoj politici europodručja. Tu bi usklađenost trebalo uzeti u obzir pri procjeni planova oporavka i otpornosti.

---

3 SL L 159, 20.5.2020., str. 1.–7.

4 https://www.consilium.europa.eu/media/44011/20200508-pcs-term-sheet-final.pdf

5 SL C 91I, 20.3.2020., str. 1.–9., SL C 112I, 4.4.2020., str. 1.–9., SL C 164, 13.5.2020., str. 3.–15., SL C 218, 2.7.2020., str. 3.–8.

6 SL L 99, 31.3.2020., str. 5.–8.

7 COM/2020/575 final.

(5) Za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 u europodručju potrebna je kombinacija koordiniranih, sveobuhvatnih i dosljednih mjera potpore. Cilj je ograničiti dugoročne negativne posljedice na tržište rada, smanjiti znatne gospodarske i socijalne razlike, ukloniti neravnoteže i druge makroznačajne rizike te, u širem smislu, izbjeći negativne posljedice na potencijalni gospodarski rast u srednjoročnom razdoblju. Bitno je međusobno uskladiti tri ključne dimenzije kombinacije politika europodručja (monetarne, fiskalne i strukturne) da bi se osigurala zajednička politička podrška europodručju.

(6) Pravodobne intervencije Europske središnje banke (ESB) u području monetarne politike bile su usmjerene na očuvanje kanala monetarne transmisije i srednjoročne stabilnosti cijena. ESB je najavio znatnu dodatnu kupnju imovine javnog i privatnog sektora u iznosu od 1 470 milijardi EUR u okviru programa kupnje vrijednosnih papira (APP, 120 milijardi EUR do kraja 2020.)[8] i hitnog programa kupnje zbog pandemije (PEPP, 1 350 milijardi EUR barem do sredine 2021.)[9].

(7) Predviđa se da će fiskalna politika u 2020. biti vrlo ekspanzivna te će u 2021. i dalje biti povoljna na razini europodručja i nacionalnoj razini. Za učinkovit odgovor na udar uzrokovan bolešću COVID-19 i pravilno funkcioniranje ekonomske i monetarne unije (EMU) nužna je koordinacija nacionalnih fiskalnih politika uz puno poštovanje Pakta o stabilnosti i rastu. Komisija je 20. ožujka 2020. zaključila da je gospodarstvo EU-a u ozbiljnom gospodarskom padu i da su ispunjeni zahtjevi za aktivaciju opće klauzule o odstupanju u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, a taj zaključak podržali su ministri financija država članica[10]. Države članice uvele su znatne proračunske mjere za suzbijanje pandemije i pružanje potpore posebno pogođenim pojedincima i poduzećima, među ostalim izvanrednu potporu za likvidnost, koja se pruža uglavnom davanjem jamstava poduzećima i bankama da bi se osigurao dotok kredita. Daljnja koordinirana fiskalna potpora pružat će se na razini EU-a, posebno u okviru RRF-a.

(8) Gospodarske posljedice bolesti COVID-19 izrazito negativno utječu na javne financije. Kada to zdravstveni i gospodarski uvjeti dopuste, preusmjeravanje fiskalnih politika na postizanje razboritog srednjoročnog fiskalnog položaja, među ostalim postupnim ukidanjem mjera potpore poduzećima i građanima, pridonijet će srednjoročnoj fiskalnoj održivosti. Promjenu politika potrebno je provesti tako da se ublaže socijalne posljedice krize i njezine posljedice na tržište rada. Posebno su relevantne reforme za poboljšanje strukture nacionalnih proračuna i dugoročnu fiskalnu održivost, vodeći računa o klimatskim promjenama i zdravstvenim izazovima. Poboljšanjem strukture nacionalnih proračuna, posebno s pomoću analiza potrošnje i učinkovitih okvira javne nabave, može se stvoriti prijeko potreban fiskalni prostor. Ublažavanju klimatskih promjena i zaštiti okoliša mogu pridonijeti i prakse izrade zelenog proračuna. Primjereni, učinkoviti i uključivi zdravstveni sustavi i sustavi socijalne zaštite pružaju prijeko potrebnu zaštitu osobama kojima je nužna, imaju bitnu ulogu kao automatski stabilizatori i trebali bi omogućiti očuvanje fiskalne održivosti. Slično tome, uspješnom provedbom i planiranjem reformi za jačanje funkcioniranja tržišta rada, kapitala, proizvoda i usluga povećava se potencijalni output i izbjegava negativan kratkoročni učinak na ukupnu potražnju.

---

8 SL L 157, 15.6.2016., str. 28.–32.

9 SL L 91, 25.3.2020., str. 1.–4.

10 https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/

(9) Zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 sve su važnije reforme namijenjene učinkovitijim i pravednijim sustavima javnih prihoda. Budući da je porezni klin na rad u većini država članica europodručja i dalje visok, to uključuje prebacivanje poreznog opterećenja na porezne osnovice koje su manje štetne za ponudu radne snage, produktivnost, ulaganja i rast, uzimajući pri tome u obzir povezani distribucijski učinak. Povećanom primjenom ekološkog oporezivanja i/ili drugih oblika određivanja cijena vanjskih učinaka može se pridonijeti održivom rastu tako što će se potaknuti „zelenije" ponašanje. Mjere za borbu protiv agresivnog poreznog planiranja i izbjegavanja plaćanja poreza na međunarodnoj razini i u Uniji mogu porezne sustave učiniti učinkovitijima i pravednijima. Nadalje, globalizacijom i digitalizacijom gospodarstva nastala je razlika između mjesta na kojem se stvara vrijednost i mjesta na kojem se plaćaju porezi. U okviru OECD-a radi se na postizanju globalnog pristupa temeljenog na konsenzusu za rješavanje poreznih izazova koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva.

(10) Reforme kojima se uklanjaju uska grla u ulaganjima i ograničenja na strani ponude posebno su važne zbog iznimne neizvjesnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 i njezinih poraznih posljedica na ulaganja. Nužne su mjere za bolju apsorpciju sredstava EU-a te djelotvorno i učinkovito korištenje resursa, posebno u državama članicama koje u tom pogledu zaostaju i u kojima se iz fondova EU-a financira znatan dio ulaganja. Reformama za smanjenje administrativnog opterećenja za poduzeća (npr. digitalizacija javnih uprava, uključujući elektroničku identifikaciju, pravosudne reforme) i sprječavanje zlouporabe sredstava (npr. korupcija, prijevara i sprečavanje pranja novca[11]) može se poboljšati poslovno okruženje i potaknuti ulaganja, otvaranje radnih mjesta i poduzeća.

(11) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 dovela je do velikog pada dobiti mnogih poduzeća i predstavlja rizik za solventnost poduzeća u europodručju. Učinkoviti okviri za nesolventnost važni su za pružanje potpore održivim poduzećima koja se suočavaju s privremenim problemima i omogućavanje urednog izlaska neodrživih poduzeća. Poboljšanje okvira za nesolventnost može pomoći i u ublažavanju vjerojatnog povećanja razine neprihodonosnih kredita i održavanju kreditiranja gospodarstva tako što će se olakšati čišćenje bilanci banaka i poticati prekogranična ulaganja u dugoročnom razdoblju. U tom je kontekstu donesena Direktiva o restrukturiranju i drugim prilikama (2019/1023)[12], čiji je cilj unijeti minimalne standarde u nacionalna zakonodavstva o solventnosti u svim državama članicama i na taj način zajamčiti dostupnost okvira za preventivno restrukturiranje dužnicima u financijskim poteškoćama, osigurati postupke za otpust duga prezaduženih poduzetnika i poboljšati učinkovitost svih stečajnih postupaka u slučaju insolventnosti. Važno je nastaviti s prenošenjem i provedbom te direktive. Uz to, Europska komisija najavila je u akcijskom planu za uniju tržišta kapitala iz rujna 2020.[13] rad na minimalnom usklađivanju ili povećanoj konvergenciji u ciljanim područjima temeljne nebankarske nesolventnosti. Osim toga, države članice imaju prostora za daljnju procjenu učinkovitosti i djelotvornosti svojih okvira za

[11] Komunikacija COM (2019) 360 final Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 24. srpnja 2019. Prema boljoj provedbi EU-ova okvira za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma.

[12] SL L 172, 26.6.2019., str.18.–55.

[13] COM(2020)590 final.

nesolventnost u skladu s najboljom međunarodnom praksom i uklanjanje preostalih nedostataka[14].

(12) Daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta robe i usluga te prilagodba europodručja digitalnom dobu mogu biti glavni pokretači rasta, konvergencije i otpornosti. Zajednička valuta i jedinstveno tržište pridonose stvaranju boljih uvjeta za gospodarsku stabilizaciju i dugoročni rast. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 potaknula je upotrebu digitalnih alata, istaknula važnost jedinstvenog digitalnog tržišta i ubrzala upotrebu digitalnih i bezgotovinskih načina plaćanja. Međutim, jedinstveno tržište i dalje je nepotpuno, posebno u području usluga, točnije usluga prodaje na malo i profesionalnih usluga. Jedinstveno tržište moglo bi ograničiti nefleksibilnost cijena koja koči transmisijski mehanizam monetarne politike i gospodarsku otpornost. Jedinstveno tržište pridonosi mobilnosti proizvodnih čimbenika, što sektorima, regijama i državama članicama omogućuje da ekonomske posljedice (npr. nezaposlenost) svedu na najmanju moguću mjeru kao odgovor na šokove. Za daljnju integraciju jedinstvenog tržišta robe i usluga nužno je ukloniti sva preostala nepotrebna ograničenja, poboljšati mehanizme nadzora tržišta i poduzeti mjere za jamčenje administrativnih kapaciteta da bi se postigli ti ciljevi.

(13) Reforme i ulaganja kojima se poboljšava integracija i tranzicija na tržištu rada, s posebnim naglaskom na digitalna i zelena radna mjesta, ključni su za povećanje gospodarske i socijalne otpornosti i potporu oporavku. Hitne krizne mjere poduzete na nacionalnoj razini i razini Unije ublažile su negativne gospodarske i socijalne posljedice na radnike. S druge strane, provedba brojnih dugotrajnih reformi sada je postala još hitnija, primjerice učinkovite aktivne politike tržišta rada, uključujući individualiziranu potporu, poboljšanje kvalitete i uključivosti sustava obrazovanja i osposobljavanja u cilju jačanja obrazovnih rezultati od rane dobi, odlučne mjere prekvalifikacije i usavršavanja te ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje odraslih i u internetske platforme za učenje, rješavanje problema nedostatka vještina, povećanje izgleda za zapošljavanje najranjivijih segmenata radno sposobnog stanovništva, uključujući mlade i dugotrajno nezaposlene, te uklanjanje rodnog jaza. Poticanje otvaranja kvalitetnih radnih mjesta i poboljšanje radnih uvjeta, osobito osiguranjem primjerenih minimalnih plaća i uklanjanjem segmentacije tržišta rada, preduvjet su za potporu održivom i uključivom oporavku. Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje imaju važnu ulogu u uspješnoj izradi i provedbi politika.

(14) Pristup odgovarajućim, uključivim i održivim zdravstvenim sustavima i sustavima socijalne zaštite, koji funkcioniraju kao automatski stabilizatori u krizi, važan je za gospodarsku i socijalnu otpornost. Oni pomažu u održavanju pristojnog životnog standarda i dobrog zdravlja stanovništva, što je ključno za produktivno radno gospodarstvo tijekom cijelog gospodarskog ciklusa. Ulaganja kojima se podupiru zdravstvene reforme i otporni zdravstveni sustavi moraju ostati prioritet država članica. Provedba europskog stupa socijalnih prava[15] ključna je za usmjeravanje politika. U aktualnoj krizi je osiguravanje odgovarajuće socijalne zaštite za sve u smislu kvalitetne zdravstvene i dugotrajne skrbi i zamjenskog dohotka za sve radnike, uključujući one s netipičnim ugovorima i samozaposlene osobe, postalo još važnije. Mnoge države članice donijele su privremene mjere potpore dohotku i mjere

[14] Euroskupina je utvrdila niz načela, među ostalim rano utvrđivanje problema duga i dostupnost ranih postupaka restrukturiranja. Vidjeti https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2016/04/22/

[15] Međuinstitucijski proglas o europskom stupu socijalnih prava (SL C 428, 13.12.2017., str. 10.–15.).

socijalne pomoći u korist ranjivih skupina s vrlo niskim primanjima i radnika koji nemaju pravo na naknadu za nezaposlenost. Poduzete su mjere u području naknada, uvjeta prihvatljivosti i dodatnih usluga u naravi. Jačanje primjerenosti i obuhvata sustava socijalne zaštite potrebno je provesti tako da se osigura dugoročna održivost javnih financija i međugeneracijska pravednost.

(15) Posljednjih je godina ostvaren znatan napredak, ali gospodarski učinci pandemije ponovno su opteretili financijski sektor. Banke europodručja ušle su u aktualnu krizu s većim kapacitetima pokrivanja gubitaka u usporedbi sa situacijom prije početka svjetske financijske krize. Zahvaljujući tome te mjerama monetarne i fiskalne politike izbjegnuto je pooštravanje uvjeta financiranja na tržištu nakon početne faze krize i osigurano je stalno kreditiranje privatnog sektora. Kriza će vjerojatno dodatno opteretiti ionako niske razine profitabilnosti banaka i udjele neprihodonosnih kredita te nebankarski financijski sektor u kojem su zabilježeni odljevi i gubitci vrednovanja koji su samo djelomično nadoknađeni. To bi moglo otežati odobravanje kredita, što je ključno za oporavak. Brze i opsežne intervencije politike pridonijele su povjerenju i očuvanju makrofinancijske stabilnosti. Za ublažavanje rizika bitno je prekinuti negativne povratne učinke između ranjivosti korporativnog sektora i rizika financijskog sektora te ukloniti strukturne slabosti radi povećanja profitabilnosti. Programi državnih jamstava za zajmove pomažu u zaštiti poduzeća i bankarskog sektora, ali su istovremeno i potencijalne obveze za proračune država članica. Budući da ne postoji učinkoviti sustav za razlikovanje održivih od neodrživih poduzeća, produljenje moratorija na nesolventnost i restrukturiranje neprihodonosnih kredita teške su odluke jer bi moglo doći do pogrešne raspodjele sredstava i povećanja gubitaka u slučaju eventualnog stečaja.

(16) Dovršetak strukture EMU-a i dalje je ključan element. Uklanjanjem preostalih nedostataka mogla bi se dodatno povećati stabilnost i otpornost europodručja te ojačati međunarodna uloga eura, koji je posljednjih godina ostao uglavnom stabilan. Osim kratkoročne stabilizacijske funkcije i uloge u podupiranju oporavka, instrument Next Generation EU ima potencijal da dugoročno utječe na EMU. Povećanje otpornosti europodručja na buduće šokove te izdavanje znatnog obujma dužničkih instrumenata denominiranih u eurima, u obliku, među ostalim, zelenih i socijalnih obveznica, povećat će dubinu i likvidnost tržišta za visokokvalitetne dužničke vrijednosne papire denominirane u eurima, što može ojačati euro kao međunarodnu rezervnu valutu. Međutim, EMU-u i dalje nedostaju važni elementi, kao što su dovršetak bankovne unije i unije tržišta kapitala. Jačanje bankovne unije i dalje je bitno za osiguranje financijske stabilnosti, smanjenje financijske fragmentacije i zaštitu kreditiranja gospodarstva u kriznim vremenima. Dovršetak rada na paketu reformi ESM-a prioritet je, uključujući uvođenje zaštitnog mehanizma za jedinstveni fond za sanaciju. Taj zaštitni mehanizam trebao bi postati operativan i to se treba predvidjeti ako se u području smanjenja rizika postigne dovoljan napredak. Trebalo bi nastaviti s radom na rješenjima za uklanjanje ograničenja postojećeg sustava za osiguranje likvidnosti pri sanaciji. Dovršetak unije tržišta kapitala ključan je element, što je vidljivo iz novog akcijskog plana iz rujna 2020. Snažan i otporan EMU bit će važan i za jačanje međunarodne uloge eura i osiguranje gospodarske i financijske autonomije Unije, o čemu će Komisija donijeti komunikaciju, uz istodobno potpuno poštovanje unutarnjeg tržišta Unije i postupanje na otvoren i transparentan način prema državama članicama izvan europodručja.

PREPORUČUJE da u 2021. i 2022. države članice europodručja u okviru Euroskupine pojedinačno (među ostalim i u okviru svojih planova za oporavak i otpornost) i zajednički poduzmu sljedeće:

1. Osiguraju političko stajalište kojim se podupire oporavak

Budući da je zdravstvena kriza i dalje prisutna, fiskalne politike trebale bi tijekom 2021. u svim državama članicama europodručja i dalje biti poticajne.

Mjere politike trebale bi biti prilagođene okolnostima u pojedinim zemljama te bi trebale biti pravovremene, privremene i ciljane. Budući da se negativni rizici i dalje pojavljuju, države članice trebale bi nastaviti koordinirati mjere za učinkovito suočavanje s pandemijom, potporu gospodarstvu i održivom oporavku.

Kada epidemiološki i gospodarski uvjeti to dopuste, postupno ukinuti mjere potpore poduzećima i građanima, na način koji ublažava socijalni učinak krize i njezin učinak na tržište rada, te provoditi fiskalne politike usmjerene na postizanje razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguranje održivosti duga, uz istodobno jačanje ulaganja.

Države članice trebale bi provoditi reforme za jačanje pokrivenosti, primjerenost i održivost zdravstvenih sustava i sustava socijalne zaštite.

Države članice trebale bi obratiti posebnu pozornost na kvalitetu proračunskih mjera. Poboljšati upravljanje javnim financijama, posebno uključujući ulaganja i izradu zelenog proračuna te okvire javne nabave. Iskoristiti revizije potrošnje kako bi se javni rashodi bolje usmjerili na potrebe oporavka i otpornosti.

2. Poboljšaju konvergenciju, otpornosti te održiv i uključiv rast

Ublažiti rizik od daljnjih razlika i poboljšati gospodarsku i socijalnu otpornost u europodručju provedbom reformi kojima se jačaju produktivnost i zapošljavanje, osigurava neometana raspodjela resursa i poboljšava funkcioniranje tržišta i javne uprave te povećava razina javnih i privatnih ulaganja za potporu oporavku u skladu s pravednom i uključivom zelenom i digitalnom tranzicijom.

Povećati integraciju jedinstvenog tržišta robe i usluga, uključujući digitalno tržište, uklanjanjem nepotrebnih ograničenja, jačanjem nadzora tržišta i jamčenjem dostatnih administrativnih kapaciteta.

Osigurati učinkovite aktivne politike tržišta rada i potporu promjenama radnog mjesta, posebno prema zelenom i digitalnom gospodarstvu. Poticati pravedne radne uvjete te suzbijati segmentaciju tržišta rada. Osigurati učinkovito sudjelovanje socijalnih partnera u donošenju politika, jačati socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje. Jačati sustave uključivog obrazovanja i osposobljavanja te ulagati u vještine i rješavanje problema nedostatka vještina.

Nastaviti raditi na globalnom pristupu temeljenom na konsenzusu za rješavanje poreznih problema koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva u okviru OECD-a te biti spremne na daljnje djelovanje na razini EU-a do lipnja 2021. Ostvariti daljnji napredak u borbi protiv agresivnog poreznog planiranja, smanjiti porezni klin i poduprijeti preusmjeravanje oporezivanja prema određivanju cijena ugljika i ekološkom oporezivanju.

3. Jačati nacionalne institucionalne okvire

Nastaviti i pojačano financirati reforme kako bi se uklonila uska grla u ulaganjima i osigurala učinkovita i pravovremena upotreba sredstava EU-a, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost. Jačati učinkovitosti i digitalizaciju javne uprave, uključujući pravosudne i zdravstvene sustave, i javnih službi za zapošljavanje. Smanjiti administrativno opterećenje poduzeća i poboljšati poslovno okruženje. Uspostaviti učinkovite okvire za borbu protiv prijevara, korupcije i pranja novca.

Promicati konkretne mjere za povećanje učinkovitosti, djelotvornosti i proporcionalnosti okvira za nesolventnost, riješiti problem neprihodujućih izloženosti i osigurati učinkovitu raspodjelu kapitala.

4. Osigurati makrofinancijsku stabilnosti

Očuvati kanale kreditiranja za gospodarstvo i mjere za potporu održivim poduzećima dokle god je to potrebno tijekom dosad nezabilježene krize.

Održati dobre bilance bankarskog sektora, među ostalim daljnjim rješavanjem problema neprihodonosnih kredita, a posebno razvojem sekundarnih tržišta neprihodonosnih kredita.

5. Dovršiti EMU i jačati međunarodnu ulogu eura

Ostvariti napredak u produbljivanju ekonomske i monetarne unije kako bi se povećala otpornost europodručja dovršenjem bankovne unije i unije tržišta kapitala te inicijativama za provedbu politika digitalnog financiranja, financijskih usluga za stanovništvo i održivog financiranja.

Povećati učinkovitost, proporcionalnost i sveukupnu usklađenost okvira za krizno upravljanje bankovnim sektorom i osiguranje depozita, uključujući čvrste sigurnosne mreže bankovne unije kao kratkoročne prioritete.

Napredak u tim područjima pridonijet će jačanju međunarodne uloge eura i promicanju boljih europskih gospodarskih interesa na globalnoj razini uz potpuno poštovanje unutarnjeg tržišta Unije.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik